

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2850

Vragen van de leden **De Graaf, Helder** en **Wilders** (allen PVV) aan de Ministers van Veiligheid en Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *de antisemitische demonstratie door moslims in Den Haag* (ingezonden 25 juli 2014).

Antwoord van Minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie), mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 27 augustus 2014).

Vraag 1

Bent u bekend met de antisemitische demonstratie door moslims op 24 juli 2014 in de Haagse Schilderswijk?

Antwoord 1

Wij zijn bekend met de demonstratie die op 24 juli jongstleden heeft plaatsgevonden.

Vraag 2

Waarom is er niet opgetreden tegen de strafbare feiten die bij deze demonstratie door velen zijn geconstateerd, zoals het oproepen tot geweld en het brengen van de Hitlergroet?

Antwoord 2

Grondrechten zoals vrijheid van meningsuiting, vrijheid van godsdienst en recht van demonstreren, vormen een groot goed in ons land en verdienen zowel een krachtige als zorgvuldige bescherming. Deze grondrechten zijn begrensd als ze uitmonden in geweld, haatzaaien of discriminatie. Ieder mens moet zich in Nederland veilig en gerespecteerd voelen. Extremisme van wie dan ook vormt een bedreiging van onze rechtsstaat die hard wordt aangepakt door het Kabinet.

De burgemeester van Den Haag heeft conform het stelsel in de Gemeentewet verantwoording afgelegd over zijn handelen aan de gemeenteraad te Den Haag. Uit deze verantwoording¹ blijkt dat de politie zich tijdens de demonstratie van 24 juli 2014 in Den Haag steeds in de directe nabijheid van de demonstratie bevond en dat diverse film- en audio-opnames zijn gemaakt. De

¹ <http://www.denhaag.nl/home/bewoners/gemeente/document/Antisemitische-ProGaza-demonstratie-CUSGP.htm>

politie heeft op dat moment geen strafbare feiten geconstateerd. Daarbij moet worden vermeld dat het gescandeerde moeilijk te verstaan was, mede door een technisch falen van de geluidsversterking van de organisatie van de demonstratie. Het door de demonstranten gescandeerde leidde niet tot onrust in de omgeving.

Het Openbaar Ministerie (OM), dat het gezag heeft over de politie als het de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde betreft, heeft mij gemeld dat het na afloop van de demonstratie samen met de politie en twee tolken de beelden heeft bekeken. Beide tolken hebben onafhankelijk van elkaar gescandeerde teksten vertaald die door het OM als strafbaar worden bestempeld. Op basis van de beelden zijn twee personen aangehouden die volgens het OM aan deze strafbare uitlatingen gekoppeld kunnen worden. De verdenking bestaat uit het in vereniging aanzetten tot geweld tegen een bevolkingsgroep wegens geloof en ras. Ze worden daarnaast verdacht van groepsbelediging gepleegd in vereniging. Beide personen ontvangen binnenkort een dagvaarding. Uit onderzoek is niet gebleken dat tijdens de demonstratie een Hitlergroet is gebracht.

Het recht om een bijeenkomst te organiseren is vastgelegd in de Grondwet en in internationale verdragen. Op basis van de Wet openbare manifestaties (WOM) kan de burgemeester vooraf voorschriften en beperkingen verbinden aan een demonstratie, en de nodige veiligheidsmaatregelen treffen zodat de betoging ordelijk en vreedzaam verloopt. Deze bevoegdheden mag hij slechts aanwenden ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden. Het is de burgemeester op grond van de WOM niet toegestaan een demonstratie te verbieden of tegen te gaan omdat de betoging naar zijn inhoud of doelstelling, of vanwege de inhoud van de mee te voeren leuzen, ongewenst wordt geacht. De burgemeester heeft ook geen bevoegdheid tegen een demonstratie op te treden enkel ter voorkoming of beëindiging van strafbare feiten, aangezien het enkele feit dat iemand de strafwet overtreedt geen wanordelijkheid is in de zin van de WOM. De burgemeester, die het gezag heeft over de politie als het de handhaving van de openbare orde betreft, kan ingrijpen als sprake is van zodanige (strafbare) feiten dat (tevens) sprake is van (vrees voor) wanordelijkheden. In andere gevallen kunnen individuele demonstranten die de strafwet overtreden strafrechtelijk worden aangepakt en eventueel worden gearresteerd op grond van het strafrecht, maar dat moet dan de betoging onverlet laten. Het Openbaar Ministerie (OM) heeft het gezag over de politie als het de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde betreft. Als tijdens een demonstratie bijvoorbeeld belediging van personen, opruiing tot geweld of haatzaaien tegen dan wel discriminatie van bevolkingsgroepen wordt geconstateerd, kan de politie optreden. Het is aan het Openbaar Ministerie om de strafbaarheid van deze handelingen te beoordelen. Deze beoordeling kan plaatsvinden tijdens of na het voordoen van het incident.

Vraag 3

Waarom heeft de politie een journalist het werken onmogelijk gemaakt in plaats van haar bedreigers op te pakken?

Antwoord 3

Vrije nieuwsgaring en het recht op demonstratie worden in het Nederlandse rechtssysteem beschermd ten behoeve van een goed functionerende democratische rechtsstaat. Het is dan ook van groot belang dat journalisten in de openbare ruimte in beginsel vrijelijk verslag kunnen doen van gebeurtenissen met nieuwswaarde, zoals een demonstratie. Dat wil niet zeggen dat de mogelijkheid om journalistiek werk te verrichten onbeperkt is. Ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden kan de politie tijdens een demonstratie zo nodig regulerend optreden en interventies plegen, waarvan journalisten niet op voorhand zijn uitgesloten. Het garanderen van de veiligheid van journalisten kan ook daarop gerichte maatregelen van de politie vergen. De burgemeester van Den Haag heeft de gemeenteraad meegedeeld² dat tijdens de demonstratie enige onrust ontstond onder omstanders, omdat een journaliste met een mobiele telefoon foto's van hen maakte. De politie heeft

² <http://www.denhaag.nl/home/bewoners/gemeente/document/Antisemitische-ProGaza-demonstratie-CUSGP.htm>

haar daarom in eerste instantie gevraagd enige voorzichtigheid te betrachten bij het maken van foto's van omstanders. Later is de journaliste door een politieauto naar het politiebureau gebracht omdat er een dreigende sfeer ontstond en de journaliste aangaf dat zij de demonstratie wilde verlaten. Het optreden van de politie ten aanzien van de journaliste, de demonstranten en de omstanders bij de demonstratie, is erop gericht geweest een escalatie te voorkomen en de veiligheid van de journaliste te garanderen. De journaliste heeft ondertussen aangifte gedaan van bedreiging. Deze aangifte wordt op dit moment nog onderzocht.

Vraag 4

Vindt u het niet optreden van de burgemeester van Den Haag passen in het door u aangekondigde plan van aanpak? Zo ja, op grond waarvan?

Antwoord 4

Zie het antwoord op vraag 2 voor wat betreft het handelen van de burgemeester en de verantwoording die hij daarover heeft afgelegd aan de gemeenteraad.

Het aangekondigde plan van aanpak dat in deze vraag wordt aangehaald betreft overigens een integraal actieplan tegen jihadisme.

Vraag 5

Wilt u de beantwoording van de vragen gesteld op 12 juli 2014 meenemen in de beantwoording van bovenstaande vragen en deze met grote spoed aan de Kamer doen toekomen?³

Antwoord 5

De eerder gestelde schriftelijke vragen die gaan over de demonstratie die op 12 juli in Den Haag heeft plaatsgevonden, worden gelijktijdig met de antwoorden op deze vragen aan uw Kamer gestuurd.

³ Eerdere schriftelijke vragen, ingezonden 15 juli 2014, vraagnummer 2014Z13408